

Hänvisning
Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om farledsavgift, VN/12577/2024

Kommunikationsministeriet
kirjaamo.lvm@gov.fi

Kontaktperson
Gustav Blomberg, byråchef Allmänna byrån I1,
Infrastrukturavdelningen

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om farledsavgift

Bakgrund

Landskapsregeringen har från kommunikationsministeriet fått begäran om utlåtande gällande proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om farledsavgift. Propositionen är ett resultat av de politiska riktlinjerna från ramförhandlingarna om att upphöra med den temporära halveringen av farledsavgiften den 31.12.2024 och ta ut farledsavgifter till fullt belopp från och med den 1.1.2025.

För fartyg som bedriver handelssjöfart på Finlands territorialvatten ska betalas farledsavgift till staten enligt lagen om farledsavgift (1122/2005). Farledsavgiftens priser per enhet och maximibelopp halverades från och med den 1 januari 2015 genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om farledsavgift (1214/2014). Giltighetstiden för de temporära priserna per enhet och maximibeloppen har därefter förlängts flera gånger genom ikraftträdandebestämmelsen i lagen. Den gällande bestämmelsen (1122/2023) trädde i kraft den 18 december 2023 och är i kraft till och med den 31 december 2027.

I propositionen föreslås det att farledsavgiftens priser per enhet och maximibelopp höjs genom en ändring av lagen om farledsavgift och att den ikraftträdandebestämmelse som gäller farledsavgiftens temporära priser per enhet och maximibelopp upphävs. Lagförslaget ska behandlas hösten 2024 i samband med budgetpropositionen för 2025. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Behörighet

Enligt 27 § 13 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om handelssjöfart samt farleder för handelssjöfarten.

Landskapsregeringens synpunkter

Landskapsregeringen anser att det är bra och mycket viktigt att farledsavgiften behåller incitamenten för reguljär trafik och tonnage som kan röra sig bra i is. Finland behöver isförstärkt tonnage som kan navigera bra i isförhållanden och fartyg som går enligt ordinarie tidtabeller för att säkerställa smidiga sjötransporter året runt, god försörjningsberedskap och trafiksäkerhet.

Landskapsregeringen konstaterar att farledsavgiftshöjningen kommer att ske samtidigt med implementeringen av rättsakter från EU som successivt kommer att öka kostnaderna för sjötransporter och den åländska handelssjöfarten. Här kan särskilt nämnas utsläppshandeln för sjöfarten (exkl. de fartyg som kan tillämpa ö-undantaget fram till 2023) som startade 2024 och EU-förordningen om användning av förnybara och koldioxidsnåla bränslen för sjötransport (den s.k. FuelEU Maritime-förordningen). Åtgärderna kommer att öka kostnaderna för den finska handelssjöfarten med hundratals miljoner euro årligen.

Med anledning av ovan beskrivna skäl föreslår landskapsregeringen att det genomförs en utvärdering av de förhöjda farledsavgifternas påverkan på handelssjöfarten och transportsektorn överlag i slutet av mandatperioden för regeringen Orpo.

Landskapsregeringen anser det vore viktigt att regeringen Orpo skulle sträva efter att sänka maximibeloppet för farledsavgifterna för passagerarfartyg för att bland annat trygga Ålands transporter. Det vore även viktigt om regeringen kunde verka för att sänka antalet anlöp för passagerarfärjor i rabattsystemet. Förslagsvis kunde man sänka antalet anlöp för när rabattsystemet aktiveras för passagerarfärjor till samma nivå som för lastfartyg.

Lantråd

Katrin Sjögren

Avdelningschef

Fredrik Pettersson